

Projekt POIS.05.03.00-00-285/10 pn: „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013, działania 5.3 „Opracowywanie planów ochrony”

Informacja dotycząca założeń do sporządzenia projektu PZO dla obszaru Natura 2000 PLH140023 Bagna Orońskie.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992 ze zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 Nr 151, poz. 1220, ze zm.). Wyżej wymieniony Plan, ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, właściwy terytorialnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na okres 10 lat. W przypadku przedmiotowego obszaru Natura 2000, za ustanowienie PZO odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji planu zadań ochronnych, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-285/10 „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego” opracowany zostanie przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

Obszar Natura 2000 PLH140023 Bagna Orońskie (zwany dalej „obszarem Natura 2000”), o powierzchni 921,4 ha, został po raz pierwszy zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z

dnia 10.01.2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składającego się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r.

Obszar PLH140023 Bagna Orońskie pod względem geograficznym położony jest na styku dwóch makroregionów - Niziny Środkowomazowieckiej (mezoregion Dolina Środkowej Wisły) i Niziny Południowopodlaskiej (mezoregion Wysoczyzna Żelechowska). Historia geologiczna Obszaru sięga preplejstocenu, wczesnego plejstocenu i interglacjału mazowieckiego. Dolinę wypełniają utwory akumulacji powodziowej młodszego dryasu, na których zalegają wczesnoholocenijskie utwory akumulacji roślinnej, przysypane gdzieśgdzie utworami zwałowymi zmytymi z krawędzi wysoczyzny. Obszar cechuje znaczne zabagnienie, co jest efektem zarówno konfiguracji terenu, jak i działalności wód stagnujących i przepływowych (zwierciadło wód gruntowych na większej części Obszaru znajduje się na głębokości 0,3-0,8 m), co powoduje, iż jest to jeden z największych i najlepiej zachowanych w prawostronnej pradolinie Wisły na terenie Mazowsza przestrzenny kompleks lasów związanych z siedliskami wilgotnymi. Występują tu: łągi olszowo-jesionowe Fraxino-Alnetum (91E0*), olsy - porzeczkowe Ribeso nigri-Alnetum i torfowcowe Sphagno squarrosi-Alnetum. Te ostatnie cechuje udział rosziczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, która porasta obrzeża wysokich, pokrytych mchami kęp. Znaczny udział w ogólnej powierzchni leśnej mają także grądy (9170) reprezentując pełną skalę wilgotnościową. Żyzne i wilgotne gleby w lokalnych obniżeniach zajmują grądy czyścicowe *Tilio-Carpinetum stachyetosum* i kokoryczowe *Tilio-Carpinetum corydaletosum*. Tworzą one układy przestrzenne z łągami i olsami. W miejscach umiarkowanie wilgotnych wykształciły się grądy typowe *Tilio-Carpinetum typicum*. Lokalnie, w miejscach najsuchszych spotyka się płaty grądów trzcinnikowych *Tilio-Carpinetum calamagrostietosum*. W północno-wschodniej części Obszaru znajduje się torfowisko niskie ze związku *Caricion davallianae* (7230). Istotnym elementem przyrodniczym tego terenu są łąki wilgotne ze związku *Calthion palustris* oraz użytkowane ekstensywnie łąki rajgrasowe *Arrhenatheretum elatioris* (6510). Pod względem fitosocjologicznym wyróżniono tu dwa podzespoły, zróżnicowane ze względu na wilgotność podłoża. Podzespół *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygonetosum bistortae* cechujący się znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk ze znacznym udziałem firletki poszarpanej *Lychnis flos-cuculi* oraz ostrożeńki - warzywnego *Cirsium oleraceum* i łąkowego *C. rivulare*. Łąki te prawdopodobnie powstały w

miejscu zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych ze związku Molinion. Drugi podzespół *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum* cechuje zwiększony udział mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea* i krwawnicy pospolitej *Lythrum salicaria*. Do osobliwości florystycznych, wyróżniających Obszar na tle regionu i kraju należy obecność: widłaka wronca *Huperzia selago* oraz 8 gatunków storczykowatych, w tym dwóch wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin - lipiennika Loesela *Liparis loeselii* i kukułki krwistej żółtawej *Dactylorhiza incarnata* ssp. *ochroleuca*. Wśród przedstawicieli fauny należy wymienić m.in. wiele rzadkich gatunków ptaków takich jak orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, bocian czarny *Ciconia nigra*, żuraw *Grus grus*, derkacz *Crex crex*, samotnik *Tringa ochropus*, słonka *Scolopax rusticola* oraz 5 gatunków dzięciołów. Z występujących tu ssaków warto wymienić: rzęsortka rzeczka *Neomys fodiens*, badyłarkę *Micromys minutus*, bobra *Castor fiber*, wydrę *Lutra lutra* oraz łosia *Alces alces*.

Przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000 są następujące siedliska przyrodnicze i gatunki roślin:

- **6430** Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- **6510** Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- **7230** Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- **9170** Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- **91E0*** Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)
- **1903** Lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*)

Lista przedmiotów ochrony może jednak ulec weryfikacji w toku prac nad PZO.

Projekt planu zadań ochronnych, sporządzony zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* zawierał będzie: opis granic obszaru, ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony, identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których

wyznaczono obszar, cele działań ochronnych – konieczność zachowania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, wykaz działań ochronnych wraz z podaniem obszarów ich wdrażania oraz określeniem podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie, wskazania do istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar udziału w pracach nad projektem planu zadań ochronnych, zorganizowane będą warsztaty lokalne dotyczące przedmiotowego obszaru.

Z dniem ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych podana będzie informacja o miejscu, sposobie i terminie składania przez wszystkich zainteresowanych uwag i wniosków do powstającego, a następnie ukończonego projektu planu zadań ochronnych.